

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת יבמות

דפים נ - נו, פרשת ויצא תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

פרק חמישי - רבן גמליאל

סדרה נ

*סדר המשנה. *מ"ט דרבנן. *מאמר וגט.

- א. סדר המשנה 1. מח' ר"ג וחכמים בגט אחר גט ומאמר אחר מאמר. 2. יבם ויבמה במאמר גט חליצה וביאה. 3. הדין בשני יבמין ובשתי יבמות. 4. דין בעילה.
- ב. המח' מ"ט דרבנן 1. גט ביבמה כיון דיטעו בחליצה. 2. מאמר משום שיטעו בביאה. 3. ביאה פסולה אטו אחר חליצה או ביאה. 4. חליצה לא גזרו, ולאבא יוסי גזרו אטו ביאה.
- ג. הדיעות במאמר וגט 1. לר"ג אין גט אחר גט ומאמר אחר מאמר בשני יבמין או בשתי יבמות. 2. לחכמים יש בכל גוונן. 3. לבן עזאי איכא מאמר אחר מאמר בשני יבמין ואין ביבמה אחת.

סדרה נא

*מ"ט דר"ג ורבנן. *הדיעות דמאמר קונה.

- א. מ"ט דר"ג ורבנן 1. ר"ג מסתפק בגט אי דחי ובמאמר אי קני, או דפשיטא דדחי וקני אלא דאיכא חד צד לגט ולמאמר ביבמה. 2. לרבנן איכא צד לכל אחת בפ"ע, ומקשינן אי לר"ג יש זיקה קשיא לשמואל דחליץ לבעלת הגט, ואי לרבנן יש זיקה קשיא למ"ד חליצה פסולה צריכה לחזור על כל האחיין.
- ב. המ"ד דסברי שמאמר קונה קנין גמור 1. ר"ג דאיכא חד צד ביבמה. 2. ב"ש בעשה מאמר ביבמתו דאשתו עמו. 3. ר"ש בבן תשע שנים דהוי כמאמר ואינה ביאה. 4. בן עזאי דאין מאמר אחר מאמר בשתי יבמות. 5. ר' נחמיה דביאה פסולה כמאמר ואין אחריה כלום.

סדרה נב נג

*רב מנגיד. *הספיקות בגט. *קדושין אחר חליצה. *מח' רבי ורבנן. *ביאה וחליצה.

- א. רב מנגיד 1. מקדש בביאה, לנהרדעי בלא שידוכי, וי"א דאף בשידוכי הויה פריצותא. 2. בשוק ובלא שידוכי. 3. המבטל גט. 4. המוסר מודעא על גט. 5. פקיר בשלוחא דרבנן. 6. שהי שמתא עליו שלושים יום. 7. מי שדר אצל חמיו.
- ב. הספיקות בגט 1. גט שמגרשה ממנו בלבד, הוי כריח הגט, משא"כ ניירא. 2. כתב גט ליבימתו לפני שעשה בה מאמר, תיקו. 3. גט לזיקתו, לרבא אפשר ולר"ח תיקו.
- ג. קידושין אחר חליצה 1. לר"ע דחלוצה כערוה לא תפסי. 2. לרבנן תפסי אף קידש לשם יבמות. 3.

לרבי קידש לשום אישות תפסי, ולשם יבמות לא תפסי.

- ד. מחלוקת רבי ורבנן 1. העודר בנכסי הגר. 2. במאמר יבמין, אי מאמר תופס לחודיה או דקאי על הזיקה. 3. בזיקת יבמין אי יש זיקה. 4. בזיקת יבמין אם יש אחר חליצה פסולה, ופליגי אי פטרה. 5. בחלץ על תנאי פליגי אי פקעה זיקה. 6. חלץ בתנאי ולא כפלו.
- ה. ביאה וחליצה 1. לת"ק אין אחר חליצה ויש אחר ביאה דאיכא למגור. 2. לר"נ אין כלום אחר ביאה, נ"מ דאין לגזור. 3. לאבא יוסי יש אחר ביאה כרבנן ויש אחר חליצה דגזר אטו ביאה.

הלכן עלך פרק חמישי!

פרק ששי – הבא על יבימתו

✽ דף נד

*דיני הביאה. *דרשות הפסוקים. *מנין להעראה. *קורבה מאב ואם.

- א. דיני הביאה 1. האופן, שאחד מהם או שניהם שוגג מזיד אונס ורצון. 2. צורת הביאה, מערה גומר ושלא כדרכה. 3. במי איירי, יבמתו עריות ופסולות. 4. קשיא מהו האופן באיש שאנסוהו שהרי אין קישוי אלא לדעת, להו"א אנסוהו עכו"ם, ישן, נתקע, ולמסקנא בנתכוון לאשתו וגויים דבקהו ביבמתו, וקמ"ל דאפילו ששניהם לא כיוונו למצוה קנאה. 5. האופן בישן באיש, להו"א בכל גוני ולמסקנא במתנמנס. 6. נפל מן הגג ונתקע, ביבמתו לא קנה, וחייב בארבעה דברים ופטור רק מבושת. 7. נתכון להטיח ש"ז בכותל ביבמתו לא קנה, אבל נתכון להטיח בבהמה והטיח ביבמתו קנה, כיון שנתכון לשום ביאה בעלמא.

- ב. דרשת הפסוקים 1. יבמה יבא בשוגג מזיד אונס רצון. 2. מצוה בביאה, מאם לא יחפוץ יחלוץ. 3. להקים שם, דבעינן כדרכה. 4. ויבם, רק ביאה גומרת בה ולא כסף ושטר. 5. ויבמה, בעל כרחה.

- ג. מנין להעראה והדחיות 1. נאמר בנדה את מקורה הערה, ודחי שא"א ללמוד שכן מטמאה את בועלה. 2. באשת אח נאמר נדה היא, ודחי שיש בידו לרבות. 3. אחות אביו ואמו נאמר את שארו הערה, ודחי שבא מאליו. 4. א"א ללמוד מתרתי, אשת אח ואחות אב הוה שאר, נדה ואחות אב בא מאליו, נדה ואשת אח אין היתר בחיי אוסרן או תליא באחרים. 5. למסקנא ילפינן מנדה לכולם בהקישא דר' יונה, ואשת אח אתי לכרת בחיי בעלה, וקרא באחות אתי להו"א לזכור ולמסקנא לבהמה.

- ד. קורבה מאב או מאם בעריות 1. אחות האב בין מן האב ובין מן האם דקרא סתמא כתיב, וקמ"ל דאיכא חייס מהאב. 2. אחות אם מתרוייהו, וקמ"ל אחות אם שהיא ודאית. 3. דודתו זהו רק מן האב, דילפינן מגאולה והתם כתיב משפחה שזה דווקא מן האב. 4. אחות אשתו מהאב או מהאם, ילפינן מאשת אח דהוי ע"י קידושין וקרובי עצמו. 5. אשת אח בין מהאב ובין מהאם, שנאמר ערות אחיך היא.

✽ דף נה

*ההו"א באשת אח. *מהי העראה וגמר ביאה. *שכבת זרע.

- א. ההו"א באשת אח 1. ערות אשת אחיו משמע בין מהאב ובין מהאם. 2. ערות אחיך, דלא לילף מדודתו דרק מהאב. 3. ערות אחיו גילה, דהו"א לאשת אח מהאב שיש בנים בחיי בעלה ודחי מנדה, או ליש בנים לאחר מיתת בעלה ודחי מזה שמתבימת רק כשאין בנים, אלא דלמא דאם יש לה בנים שריא לעלמא וליבם או דהוי רשות או רק איסור עשה. 4. היא בהיותה תהא, דאשת אח מהאם אסורה.

- ב. פליגי אי העראה היא נשיקה או הכנסת עטרה, וכן נחלקו בגמר ביאה שבשפחה חרופה אי זוהי הכנסת עטרה או גמר ביאה ממש. וידעינן העראה 1. בחייבי לאוין, מדאיצטריך בשפחה חרופה שכבת זרע. 2. חייבי לאוין דכהונה, גז"ש קיחה מאחותו. 3. בחייבי עשה, גז"ש ביאה. 4. יבמה לשוק הויא לאו או עשה, וליבם גז"ש ביאה. 5. אשה לבעלה, גז"ש קיחה.
- ג. מדוע נאמר בפסוק שכבת זרע 1. בשפחה חרופה, להעראה דחייבי לאוין. 2. באשת איש, פרט למשמש באבר מת או אשה שמתה. 3. בסוטה, פרט לשקינא להו"א שלא כדרכה או בנשיקה, ולמסקנא דרך איברים.

ש דף נו

- *ביאה גרועה. *כהן שנתחרש. *דין אונס.
- א. בביאה גרועה לרב קנה לכל ואף מאכילה בתרומה ולשמואל קנאה רק לענין ליורשה ולהטמא לה, ופלוגתייהו 1. לל"ק במת בעלה מהנישואין לכו"ע אוכלת בתרומה כמו מעיקרא, ופליגי בנתאלמנה מהאיירוסין אי הויא ככנוסה או דא"א לאלומי יותר מבעל. 2. לל"ב מהאיירוסין לכו"ע לא אכלה ומהנישואין פליגי, דלרב אוכלת כדמעיקרא ולשמואל אתרבי רק לאמור בפרשה. 3. נתארסה לכהן פקח ונתחרש קודם שכנס לא מאכיל והיבם מאכיל ובזה יפה כח היבם מכח הבעל, לל"ק דרב אתי שפיר, לל"ק לשמואל ולל"ב דרב קאמר דיפה כח היבם מכח הבעל בחרש מעיקרא לאחר שכנס, ולל"ב דשמואל קשיא.
- ב. בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח 1. נתחרש ואח"כ כנס לא אוכלת. 2. נולד לה בן אוכלת. 3. מת הבן אינה אוכלת ולרבי נתן אוכלת, וטעמיה לל"ק משום שכבר אכלה ובמת בנה דוקא ודחי דהרי פקע קדושתה, ולל"ב דקסבר נישואי חרש מאכילין בתרומה וקשיא א"כ הו"ל למימר את דברי ר"נ לבסוף.
- ג. דין אונס 1. אשת ישראל שנאנסה אסורה להנשא לכהן, והא דאמרין במשנה וכן הבא על העריות אפילו באונס פסלה מכהונה אתי להו"א לאונס או להעראה דעריות ודחי דעיקר העראה כתיבא בעריות, וכן שלא כדרכה דעריות דחי כנ"ל, ולמסקנא אתי לשלא כדרכה בחייבי לאוין. 2. אשת כהן שנאנסה, בעלה לוקה עליה לל"ק משום זונה ולל"ב אף משום טומאה, דרק אשת ישראל נתמעטה דבאונס שריא, אבל אשת כהן כדקיימא קיימא.

שאלות לחזרה ושינון

- ש דף נד
- א. דיני הביאה (7)
- ב. דרשות הפסוקים ביבום (5)
- ג. מנין להעראה והדחיות (5)
- ד. קורבה מהאב או מהאם בעריות (5)
- ש דף נה
- א. ההו"א באשת אח (4)
- ב. המוח' מהי העראה ומהי גמר ביאה, והלימודים להעראה (5)
- ג. מדוע נאמר בפסוקים שכבת זרע (3)
- ש דף נו
- א. המוח' בקנין ביאה גרועה, ופלוגתייהו (3)
- ב. דיני ארוסת כהן שנתחרש (3)
- ג. הדינים באונס (2)

- פרק חמישי- רבן גמליאל
- ש דף נ
- א. סדר המשנה (4)
- ב. מאי טעמייהו דרבנן (4)
- ג. הדיעות במאמר וגט (3)
- ש דף נא
- א. מ"ט דר"ג ורבנן (2)
- ב. המ"ד דקסברי מאמר קונה קנין גמור (5)
- ש דף נב-נג
- א. רב מנגיד (7)
- ב. הספיקות בגט (3)
- ג. קידושין לאחר חליצה (3)
- ד. מחלוקות רבי ורבנן (6)
- ה. ביאה וחליצה (3) הדרין!
- פרק ששי- הבא על יבימתו

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 	יבמות 	ברכות עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 	כתובות 	שבת מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד 	נדרים 	עירובין
זבחים 	נזיר סוטה 	פסחים
מנחות 	גיטין 	שקלים ר"ה
חולין 	קידושין - עם תורתך שעשועי, 	יומא
בכורות עם הקדמות ומושגים, 	סימני הדף, ותוספתא 	סוכה
ערכין-תמורה 	בבא קמא 	ביצה תענית
כריתות-מעילה 	בבא מציעא 	מגילה-פורים עם מדרש,
נדה 	בבא בתרא א-ב 	תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב עם "יש סדר" 	מו"ק חגיגה
	לגמרא" ותמצית כל המסכתא. 	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~112~

המערכת